לה. וש"ל ע"ש בפירש"ין, ג) [זבחים לו: כריתות

כג: לקמן לו.], ד) [עי' תוס' ע"ו יב: ד"ה אלא],

לג:ן, ו) חולין קכ: תרומות

פי"א (מ"ג), ז) [ער תוס" ע"ז יב: ד"ה אלא וכר דאפשר דה"ה בע"ז לוקין

אפיי שלא כדרך הנאתן ע"ש], ח) חולין קטו:, ט [ויקרא כ], י) [שבועות

ב) [יקומ כן, י) [שמות כג], ל) וכל ד.], ל) [שמות כג], ל) וכל שחין לו מתירין כנ"ל רש"ל,

מ) [מכות יה.], נ) [מטרפה כל"ל], מ) [וע"ע תוס' בכורות י. ד"ה מה להלן],

בד א מיי׳ פ״ו מהלכות איסורי מזבח הלכה ח היאני פסו המוקדשין הלכה יב: בה ב מיי פי״ח ייר: , אנכה יב: ב מיי' פי"ח מהל' פסולי הלכה יח: בו ג שם הלכה יב: בו ג שם הנכה יב. בז ד מיי פי״ד מהלי מאכלות אסורות הלי

י טוש"ע י"ד סי קנה סעיף ג: סעיף ג: בח ה מיי פ"י שם הלכה . . נג. בש ו מיי פי"ד שם הלכה י טוש"ע י"ד סי קנה : סעיף

תורה אור השלם ו ְּוְהַבְּשֶׂר אֲשֶׁר יְגַע בְּכֶל טָמֵא לֹא יַאָבֵל בְּאַשׁ יִשְׂרַף וְהַבְּשֶׂר כְּל טָהוֹר יאבל בְּשָׁר: ויקרא ז יט יאבל בְּשָׁר: ויקרא ז יט 2. וְהַנָּפֶשׁ אֲשֶׁר תֹּאבֶל בָּשְׂר מִיָּבָח הַשְּׁלְמִים בְּשָׂר לִיִיְ וְטֻמְאָתוֹ עָלִיו וְנְבֶּרְתְה הַנֶּפֶשׁ הַהִּוֹא מַעַמֶּיהָ: ויקרא ז כ מַעִמֶּיהָ: לא תֹאבְלוּ כָל נְבֵלְה לֵגֵר אֲשֶׁר בִּשְׁעְרֶיהְ תִּתְנֶנָה וַאֲכָלָה אוֹ מְכֹר לְנְבְרִי כִּי עַם קְדוֹשׁ אַתְּה לִייָ אֱלֹהָיךְ לֹא תְבַשֵּל גְדִי בַּחֲלֵב אָמוֹ:

---. דברים יד כא 4. וְאַנְשֵי לְּדֶשׁ תִּהְיוּן לִי וּבְשֶׁר בַּשֶּׁדֶה טְרֵפָה לֹא תֹאבֵלוּ לַבָּלֶב תִּשְׁלְכוּן שמות כב ל

מוסף תוספות

א. דרמש שייך בדבר שהוא גדול כמו חיה כמו (תהילים קד). תוס' הרא"ש. ב. ושאינו ניתר לטהורים אין חייבים עליו משום טומאה. חי׳ . ג אלמא חי נמי דרך גזירה שוה למחצה. תוס׳ ל"פ. ה. דאסירי באכילה ובהנאה. מוס' שלון. ו. דלא כתיב ביה אכילה כדאמר בסמוך. שס. ז. [ו]לית ביה מלקות. מוס׳ הרא״ש.

רבינו חננאל

אכל צרעה שהיא שרץ העוף עובר על חמשה וופון. כובו כל וונושה לאוין הללו, הוסיפה עליו התורה לאו אחד, שנאמר וכל שרץ העוף טמא הוא לכם לא יאכלו. . הילכך לוקה שש מלקיות. ופרקינו הני מילי דמוקמינו . ליה בלאוי יתירי היכא דליכא מידי למידרש בגופיה. אבל היכא דאיכא למידרש כי האי גונא האכל יאכל מבשר זבח שלמיו וגו׳, והבשר אשר יגע בכל טמא למה לי, לרבות עצים ולבונה שאם נטמאו ישרפו. והבשר כל טהור יאכל בשר תוב למה לי, לרבות אימורין . שנטמאו, סד"א כל טהור בשר כתיב, מידי דכהן טהור מצי למיכליה אם אכלו בטומאה חייב, אבל חלבים דלא יכול למיכלינהו אפילו הוא מהור אימא ליח להו חיור

וגו׳ לא חשיב ליה דבגדולים מיירי א דלא כמיב (י) שרץ ולשון שרץ דבר שהוא נד בארץ ואינו נראה אלא ע"י שירולו מפני קטנו וקשה דבפ׳ ד׳

מיתות (סנהדרין נט:) דרשינן וכל חיה הרומשת זה הנחש משמע דרמישה הוה נמי בדבר הרוחש כמו נחש שהולך על גחונו ותי׳ הר״י דאורלינ״ש דההוא קרא איירי בח' שרלים דאמרינן במעילה בפרק קדשי מזבח (דף מו: ושם) במובדלים ממך דיבר הכתוב דכתיב בסיפה דקרה חשר הבדלתי לכם לטמא והיינו ח' שרלים שהן ממחים: לרבות את האימורים. דסד״א אין חייבין עליהם משום טומאה ב הואיל ואין ניתרים ודרשינן במנחות בפרק את המנחה (דף כה:) הקומד הניתר לטהורי׳ חייבים עליהם משום טומאה להכי איצטריך לרבויינהו מיהו קשה דבמעילה בפ׳ חטאת העוף (דף י:) דריש התם מאשר יקרב בכל הקדשים הכתוב מדבר ויליף התם אימורים יוכל שאין ניתר לטהורים ורבינו שמשון תירץ דאינטריך לרבויי דקד"ה דלה יבה איקור טומהה ויחול על איסור חלב: פרט דאוכד חדב חי. והא דאמר בגיד הנשה (חולין קב:) אכל לפור טהורה בחייה בכל שהוא במיתתה בכזית באני עוף שהוא רך וחזי לאומלא וחשיב כדרך הנאתו והא דאמר בהקומן רבה (מנחות כא.) דם שבשלו אינו עובר עליו ופריך אביי מהא דתניא הקפה את הדם ואכלו או שהמחה את החלב וגמעו חייב ומשני כאן שהקפה באור וכאן שהקפה בחמה ולפי הך דהכא ל"ל שהברייתא ללדדים קתני הקפה את הדם בחמה ואת החלב באור דאי בחמה חי הוא ופטור: אלא הכא משום דויעה בעלמא הוא. תימה לר"י דבהעור והרוטב (חולין קכה. ושם) יליף מקרא דאין חייב משום ערלה אלא על היולא מזיתים וענבים דגמר ערלה פרי פרי מבכורים ובכורים מתרומה ובתרומה כתיב תירוש וינהר אם כן אמאי אינטריך למימר הכא זיעה בעלמא הוא פוי"ל דהא דאינטריך למילף התם פרי פרי מבכורים לאו למעוטי שאר משקין

מצטריך דמן הדין אפילו חירוש ויצהר לא היה (6) ליחשב למשקין פרי דויעה בעלמא הוא כדאמרינן הכא והתם אינטריך למילף שנחשוב משקה של תירוש וינהר כמו הפרי והשתא א"ש הא דאמר בשמעתין דזיעה בעלמא הוא דמהאי טעמא הוא דשמעינן דמשקה אינו כפרי מיהו חימה אמאי אמר דזיעה בעלמא הוא והא טעם כעיקר דאורייתא: אמרת קד וחומר. תימה היכי אלים ק"ו לאפוקי מג"ש דנילף מנבילה בג"ש שלא תאסר בהנאה כמו נבילה אובפרק כל הבשר (חולין קנח.) איכא תנא דיליף הכי וסבר דבשר בחלב לא אסור בהנאה ואור״ת

צירעה לוקה שש א"ל כל היכא ידאיכא למדרש דרשינן ולא מוקמינן בלאוי יתירי יוהבשר אשר יגע בכל ממא לא יאכל דרישי׳ ש למה לי יאלרבות עצים ולבונה והבשר ש כל מהור יאכל בשר דסיפיה למה לי לרבות אימורין אימורין מהתם נפקא יודתניא יוהנפש אשר תאכל בשר מזבח השלמים אשר לה' לרבות את האימורין יהתם מומאת הגוף בכרת יהכא מומאת בשר בלאו א"ר אבהו א"ר יוחנן סכל איסורין שבתורה אין לוקין עליהן אלא דרך אכילתן למעומי מאי אמר רב שימי בר אשי למעומי שאם אכל חלב חי שפטור איכא דאמרי א"ר אבהו אמר ר' יוחנן יכל איסורין שבתורה אין לוקין עליהן אלא דרך הנאתן למעומי מאי אמר רב שימי בר אשי למעומי •שאם הניח חלב של שור הנסקל על גבי מכתו שהוא פמור וכל שכז אוכל חלב חי שהוא פמור אתמר נמי אמר רב אחא בר ישויה אמר רב אסי א"ר יוחנן הניח חלב של שור הנסקל על גבי מכתו פטור לפי שכל איסורין שבתורה אין לוקין עליהם אלא דרך הנאתן אמר ר' זירא אף אנן נמי תנינ' מאין סופגין את הארבעים משום ערלה אלא על היוצא מן הזיתים ומן הענבים בלבד ואילו מתותים תאנים ורמונים לא מאי מעמא לאו משו' דלא קאכיל להו דרך הנאתן אמר ליה אביי בשלמא אי אשמעינן פרי גופא דלא קאכיל ליה דרך הנאתו שפיר אלא הכא משום דויעה בעלמא הוא אמר אביי שיהכל מודים בכלאי הכרם שלוקין עליהן אפילו שלא כדרך הנאתן מאי מעמא משום דלא כתיב בהו אכילה מיתיבי איםי בן יהודה אומר ימנין לבשר בחלב שהוא אמור נאמר כאן יכי עם קדוש אתה ונאמר להלן יואנשי קדש תחיון לי מה להלן אמור

אף כאן אסור ואין לי אלא באכילה בהנאה

מנין אמרת ק"ו ומה ערלה שלא נעבדה בה

עבירה אסורה בהנאה בשר בחלב שנעבדה

בו עבירה אינו דין שיהא אסור בהנאה

צירטה לוקה שש. פ״ה דהה ש דכתיב בקדושים אל תשקנו את לירעה. שרן העוף היה וגם שורנת על הארן ויש בה אלו חמש לאוין נפשומיכם בבהמה ובעוף ובכל אשר תרמוש האדמה ומוסיף עליה לאו דשרן העוף במשנה חורה (יד) וכל שרן העוף נפשומיכם בבהמה ובעוף ובכל אשר תרמוש האדמה טמא הוא לכם לא יאכלו. שרך לשון רוחש ונענוע ואינו נראה ואין בהמה וחיה הגבוהין מן הארץ בכלל שרץ הלכך לא תשקלו את

נפשותיכם בבהמה ובעוף וגו' דכתיב בקדושים תהיוש אינו מן המנין דלאו בשרלים כתיב: והבשר למה לי. השתא דאמר׳ קרא לאו לגופיה אתא אלא לאם אינו ענין חינח ואשר יגע בכל טמא לא יאכל והבשר למה לי ומשני לרבות עלים ולבונה לקבל טומאה ואע"ג דלאו אוכלא הוא: והבשר כל טהור יאכל למה לי. והבשר יתירא מבעיא ליה דאילו כל טהור יאכל בשר דריש ליה במנחות וד׳ כה:) כל טהור יאכל בשר והנפש אשר תאכל בשר וגו' הניתר לטהורין . חייבין עליו משום טומאה יצא בשר שנטמח לפני זריקת דם. לשון חחר בין ברישה בין בסיפה ו' יתירה מיבעי ליה: לרבות הת ההימורין. שאם נטמאו ואכלן טהור שיעבור עליהן משום ב׳ לאוין לאו דורות שאף הכהן זר אנלם ולאו דטומאת בשר ואדלעיל קאי והכי קאמר לא יאכל והבשר נמי שנטמא לא יאכל: אשר לה'. קרא יתירא הוא דה"ל למכתב מזבח השלמים וטומאתו עליו וכתיב אשר לה׳ לרבות אף בשר הקרב לה׳ שאם אכלו בטומאה ענוש כרת: ומשני התם בטומחת הגוף. איירי (כ) והאי וטומאתו עליו מוהמינן לה בזבחים בפרק ב"ש (דף מג:) בטומאת הגוף הכתוב מדבר והכא רבינהו לחזהרת טומחת בשר כשנטמאו הם והוא טהור שיהא מוזהר עליהן והכא ליכא כרת אלא לאו דאימעט מכרת בזבחים בפרק ב"ש [שס]: אלא דרך אכילתן. אלא אם כן אכלן דרך אכילתן: איכא דאמרי. הא דרבי אבהו אהנאה איתמר ואהנך דאסירי בהנאה: חלב. אין דרך הנאתו אלא בהבערה ולמשוח עורות ולא לרפואה וכ״ש אוכל חלב חי: אין סופגין את הארבעים כו'. גבי משקין קאי במסכת תרומות וקאמר דאין כל מי פירות קרויין משקין אלא אלו בלבד. אין סופגין את הארבעים על שום מי פירות של ערלה משום דבכולהו שלא כדרך

הנאמן הוא אלא אלו: בשלמא אי אשמעינן בפרי גופא. דאי אכיל שלא כדרכו כגון שבישל אגוזים או אפרסקין ואכלן ואשמעינן דלא מחייב: שפיר. שמעינן מינה דאין לוקין אלא כדרך אכילתן אבל השתא טעמא דפטור משום דלאו פרי אכל: כלאי הכרם. כתיב (דברים כב) פן תקדש המלאה דמשמע לא תהנה ממנו אלא תשרפנו ופן לאו הואי: שהוא אסור. באכילה: ערלה שלא נעבדה בה עבירה. בנטיעתה: בשר

בחלב שנעבדה בו עבירה. כשבישלו ועבר עליו על לאו לא תבשלי: דבההוא קרא דאנשי קדש כתיב ביה נמי איסורי הנאה דמבשר בשדה דרשינן ₪קדשים שיצאו חוץ למחיצה ה וגלי לן ק״ו דגמרינן מקדשים ולא ים (מנבילה) וא"ח בלא ק"יו נמי מקשיטן לחומרא וי"ל דהכא ס"ד לאקשויי לקולא משום דמפורש בהדיא בקרא היחר הנאה דכתיב לכלב משליכון אותו הקשה הר"י דאורלינ"ש אמאי לא ילפינן מנותר איסור אכילה ואיסור הנאה מקדש קדש דמההוא קדש דנותר דריש ג"ש בפ׳ לולב וערבה (סוכה מט.) ובפרק כל הזבחים (זבחים מה:) וי"ל דהכא עם קדוש מאנשי קדש דרשי' שהן ענין אחד דקיימא קדושה אגברי אי נמי דנין חולין מחולין ואין דנין חולין מקדשים©: (לפיל) הבל מודים בבלאי הברם. הא דלא קאמר הכל מודים בחולין שנשחטו בעזרה משום דכתיב בהו אכילה דמוזבחת ואכלת נפקא לן ועוד דאיכא מאן דאמר לאו דאורייתא ®והא דלא קאמר הכל מודים בבשר וחלב^ר שמא משום דאין מזהירין מן הדין ": אמרת ק"ו. איסור אכילה לא מלי למילף בק"ו מערלה כדאמר בכל הבשר (חולין קטו:) משום דאיכא למימר חורש בשור

הגהות הב"ח

(א) גמרא לא יאכל דרישיה דקרא למה לי: (כ) רש"י איירי ל"ה ומשני וכו׳ דהאי: (ג) תום' ד"ה :עי׳ פ׳ בכל מערבין ד׳ כח (ד) בא"ד דלא כתיג בהו שרך ולשון שרך וכו׳ נרחה מפני קוטנו אלא על ידי שירוצו וקשה כנ״ל: (ה) ד״ה אלא וכו׳ לא הי׳ ליה ליחשב:

גליון הש"ם

גמ' שאם הניח חלב של שור הנסקל. עיין נדה לנ ונוט ד"ה אלא וי"ל כוי דהא דאיצטריך למילף. ע" נספר כתנות חור מוף פ' בלקשית: תום' ד"ה הכל מודים. והא דלא קאמר וכו' משום דאין מזהירין מן הדין. עי' ע"ז יב ע"ב מד"ה אלא וצע"ק:

מוסף רש"י

צירעה לוקה שש. שהיא שרן העוף ולקי בכל הני חמשה, מוסף עליו וכל שרן העוף שקן הוא לא יאכל בקדושים תהיו ולא תשקלו לת נפשותיכם בבחתה ובעוף ובכל אשר תרמוש, לא חשיב ליה, דבבהמה וחיה ועוף גדולים משתעי ולא בשרלים דלא כתיב בהו, לשון שרן דבר שהוא נד בארן ואינו נראה אלא על ידי (ערובין כח. וכעי"ז מכות יודי). והבשר וכו' לרבות טהור יאכל וגר, וי"ו יתירה, לרבות עלים ולבונה של לרבות עלים ולבונה של קודש לטותאה, וקאי אדלעיל והבשר אשר יגע בכל טתא לא יאכל והבשר לכל טננו לנו יחכל והכשר (לקמן לה.) או: והכשר יתירה הוא דהא רשיה דקרא בכשר משתעי. לרבות עלים ולבונה לקבל טומאת אוכלין (חולין לו:) לטומאת מכשרתם לשוינהו אוכלא ואע"ג דהני לאו בני אכילה מדרבנן היא משום חיבת לא מקבלי טומאה (מנחות

לרבות אימורין. להתחייב כרת האוכלן בטומאת הגוף, דאשר לה' ימירא הוא למידרש ביה דבר שהוא עולה לגבוה (זבחים לו:).

טחוו, אימא ליחוד ודוב. משום טומאה קמיל, (שנים בתוספתא פ' הזרוע והלחיים והקבה נוהגין בכלאים כר'). ואסיקנא מהאי קרא דכתיב ונפש כי תגע בכל דבר טמא וגור ואכל מבשר זבח השלמים אשר לה' ונכרתה. ואמרינן לה' לרבות האוכל אימורין בטומאת ל הצב לידום שמאה או אוצר שבו הבו הפרוש של או הברושה אוצר על הידות בתן להידות האו להידות האו להידות במותה או המה של הידות במה מה הידות האו הידות הידות הידות הידות האו הידות הידות

וחמור וחוסם פי פרה יוכיח דנעבדה בהו עבירה ושרו באכילה אבל השתא דיליף מקרא איסור אכילה ליכא למימר חוכיח דהנהו שרו באכילה: